LUBOŠ FIŠER

IV. SONATA

pro klavír

(1962–64)

1969

PANTON PRAHA

Luboš Fišer (nar. 1935) je absolventem Akademie múzických umění v Praze. Jeho činorodost ho zavedla do nejrůznějších hudebních oblastí, takže v soupisu díla můžeme najít jak významná díla symfonická (symfonie, komorní koncert pro klavír a dechové nástroje) a komorní (houslové i klavírní sonáty), tak skladby pro film, televizní dramatické inscenace apod. Ve všech oblastech pronikl s výraznými úspěchy. Dokládá to 1. cena v mezinárodní soutěži UNESCO v roce 1967 za symfonické dílo 15 listů podle Dürerovy Apokalypsy. Stylově je hudba Luboše Fišera inspirována jak prvky tradičními, tak osobitými technikami nové hudby (například sborový cyklus Caprichos, inspirovaný Goyovým stejnojmenným cyklem). Pro všechna díla je však příznačná jakási „rodinovská" vášnivost. To se týká i IV. klavírní sonáty, jednovětého díla z roku 1964. Kdyby zvukový materiál mohl být přirovnán k materiálu sochařskému, pak toto je kus žhavě a prudce uhnětené hlíny, do které autor vtělil patřičnou dávku nehmotné fantazie.

IV. klavírní sonáta je věnována památce autorova přítele, klavíristovi Antonínu Jemelíkovi, který v mládí tragicky zemřel. Její technická faktura naznačuje možnosti talentovaného virtuosa, vnitřní obsah je inspirován společným jejich dřívějším zájmem, dílem A. Skrjabina, z jehož tématu sonáta roste. Formálně je dílo jednovětě, jeho stručnost je významnou předností, svědčící o smyslu pro proporci a nosnost zvoleného záměru i materiálu.

Jiří Pilka

Luboš Fišer (geb. 1935) ist Absolvent der Akademie der musischen Künste in Prag. Sein Tatendrang brachte ihn auf die verschiedensten Gebiete der Musik, so daß wir in seinem Werkverzeichnis sowohl sinfonische Werke (Sinfonie, Kammerkonzert für Klavier und Blasinstrumente) und auch Kammermusikwerke (Violin- und Klaviersonaten), aber auch Kompositionen für Film, Fernsehen und dramatische Inszenierungen finden. Und auf allen Gebieten hat er markante Erfolge zu verzeichnen. Das beweist unter anderem der 1. Preis beim Internationalen Wettbewerb UNESCO im Jahre 1967 für das sinfonische Werk „15 Blätter nach Dürers Apokalypse". Stilistisch ist die Musik Luboš Fišers sowohl durch traditionelle Elemente als auch durch individuelle Techniken der Neuen Musik gekennzeichnet (zum Beispiel der Chorzyklus Caprichos, inspiriert durch Goyas gleichnamigen Zyklus). Charakteristisch für alle Werke ist jedoch eine Art „Rodin'sche" Leidenschaft. Das betrifft auch die IV. Klaviersonate, ein einsätziges Werk aus dem Jahre 1964. Wenn man das Klangmaterial mit dem Material eines Bildhauers vergleichen könnte, so wäre dies ein Stück glühenden und stürmisch geformten Lehms, dem der Autor eine entsprechende Dosis körperloser Phantasie eingehaucht hat.

Die IV. Klaviersonate ist dem Andenken eines Freundes des Komponisten gewidmet, des in seiner Jugend tragisch verstorbenen Pianisten Antonín Jemelík. Die technische Faktur der Sonate deutet die Möglichkeiten eines talentierten Virtuosen an, der innere Gehalt wurde durch ihr früheres gemeinsames Interesse inspiriert, durch das Schaffen Skrjabins, aus dessen Thema die Sonate hervorgeht. Formal ist das Werk einsätzig, seine Prägnanz ist ein bedeutsamer Vorzug, der vom Sinn für Proportion und Tragfähigkeit des gewählten Ziels und Materials zeugt.

Jiří Pilka — Deutsch von Adolf Langer

Luboš Fišer (born 1935) is a graduate from the Academy of Musical Arts in Prague. His activity has taken him to various spheres of music insomuch that the list of his production includes notable symphonic pieces (symphonies, a chamber concerto for piano and wind instruments) and chamber works (sonatas for violin or piano) as well as compositions for film, T. V. dramatic stagings etc. Meeting with pronounced success everywhere, he won the first prize in the international UNESCO competition of 1967 for The Fifteen Leaves, symphonic work after The Apocalypse by Dürer. In style, Mr. Fišer has been inspirited both by tradition and individual modern techniques (e. g. the chorus cycle Caprichos was inspired by Goya's cycle of the same name). All of his works, however, are illustrative of a kind of Rodin-like vehemence. This is also true about The Fourth Sonata for Piano, of 1964, consisting of one movement only. Let us compare the stuff of sounds to sculptor's material: it truly appears to be a lump of clay kneaded with rapid fervour and incorporating the respective amount of author's ethereal imagination.

The Fourth Sonata for Piano is dedicated to the author's friend Antonín Jemelík, a pianist who tragically died in his youth. Its technical constitution indicated the scope of a gifted virtuoso, the inner content is inspirited by their former common attachment, the work of A. Skrjabin, whose subject is meant to be a set-off for the Sonata. In form, the work consists of one movement, its briefness being an outstanding superiority giving evidence of a sense of proportion and capacity of the chosen intention and material.

Jiří Pilka — Translated by Jan Machač

Luboš Fišer (né en 1935) a fait ses études à l'Académie de Musique et d'Art dramatique de Prague. Son élan et ses activités l'ont orienté vers les domaines les plus divers de la composition musicale de sorte que le catalogue de ses œuvres comprend d'ores et déjà plusieurs œuvres symphoniques (notamment une Symphonie et un Concerto de chambre pour piano et instruments à vent), une série d'œuvres de musique de chambre (des sonates pour violon et pour piano) ainsi que la musique pour plusieurs films et pièces de télévision. Il a très bien réussi dans tous ces genres comme l'atteste par exemple le Ier prix qu'il a remporté en 1967 au Concours international de l'UNESCO pour son œuvre symphonique intitulée 15 Gravures d'aprés l'Apoca-

lypse de Dürer". Sur le plan du style, la musique de Luboš Fišer utilise non seulement les éléments traditionnels mais encore les techniques spéciales de la „Nouvelle musique" (cf. par exemple son cycle de chœurs „Caprichos", inspiré par le célèbre cycle de gravures de Goya). Toutes ses œuvres sont cependant caractérisées par un langage expressif et passionné qui évoque parfois l'obsession d'un Rodin. C'est le cas aussi de sa Sonate No 4 pour piano, conçue en un seul mouvement et datant de 1964. Si le „matériau" sonore pouvait être comparé au matériau dont se servent les sculpteurs, la Sonate de Fišer pourrait être considérée comme un morceau de terre que l'auteur a modelé avec un élan violent et auquel il a incorporé la dose nécessaire de fantaisie immatérielle.

L'œuvre est dédiée à la mémoire du pianiste Antonín Jemelík, ami du compositeur, enlevé prématurément. La facture technique de la Sonate laisse deviner le grand talent du jeune virtuose et le contenu intérieur de l'œuvre s'inspire d'un thème d'Alexandre Skriabine à l'œuvre duquel s'intéressaient jadis les deux amis, le pianiste et le compositeur. Sur le plan formel, la Sonate ne comprend qu'un seul mouvement; la brièveté est une qualité très importante de cette œuvre qui prouve que le compositeur est doué d'un remarquable sens de l'équilibre entre le but qu'il se pose et le matériel dont il se sert.

Jiří Pilka — Traduit par Mojmír Vaněk

MOTTO:

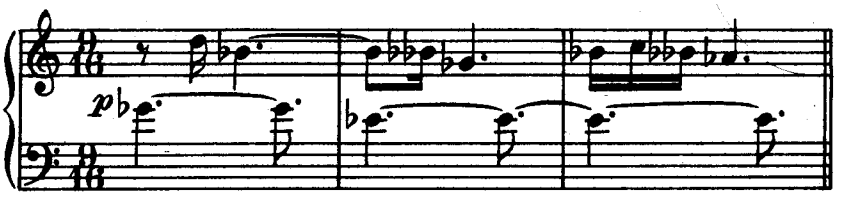

A. Skrjabin — X. Sonata op. 70

Památce Antonína Jemelíka

IV. SONATA

pro klavír

LUBOŠ FIŠER
(*1935)

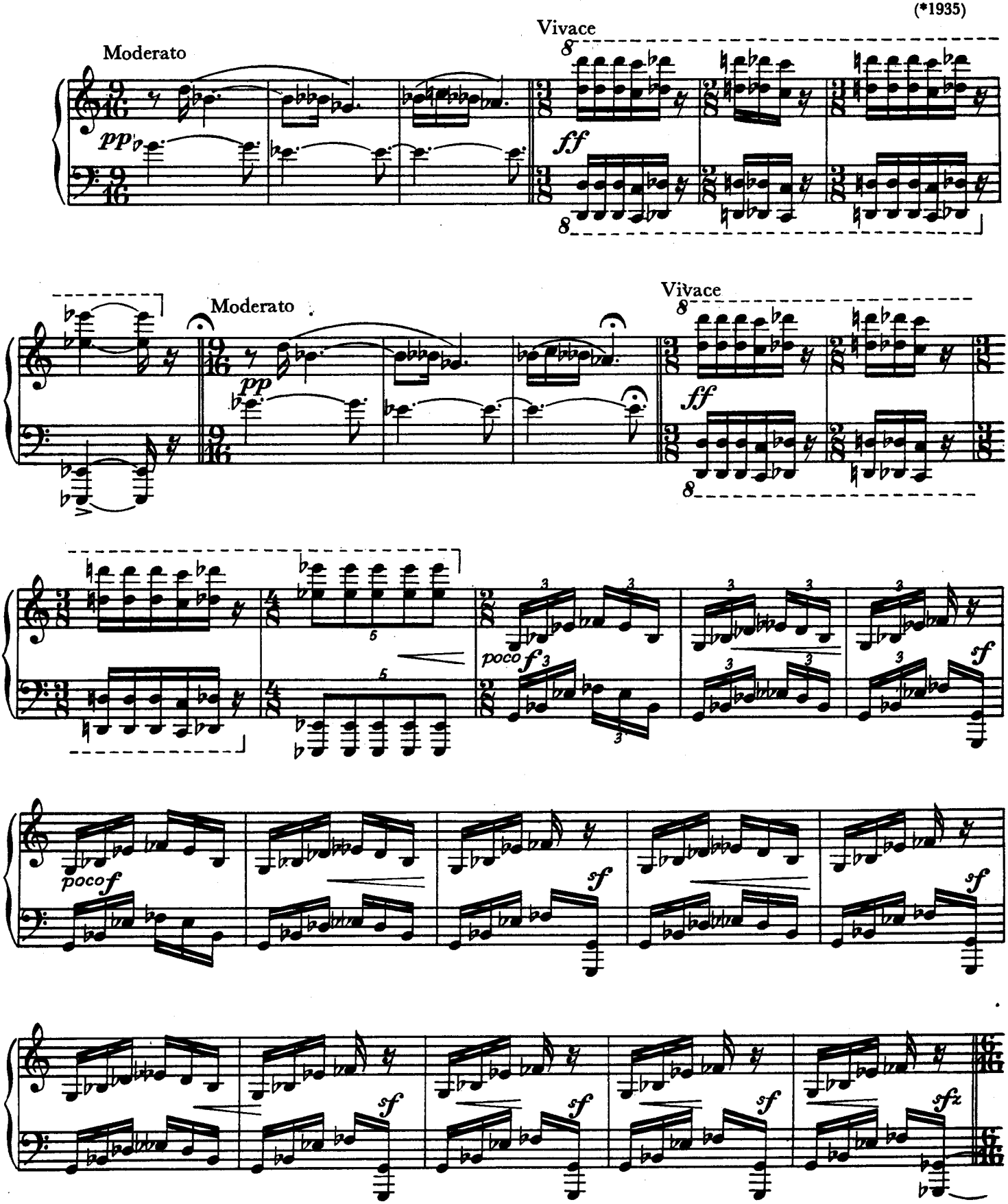

© 1969 PANTON, Praha

All rights reserved. Printed in Czechoslovakia

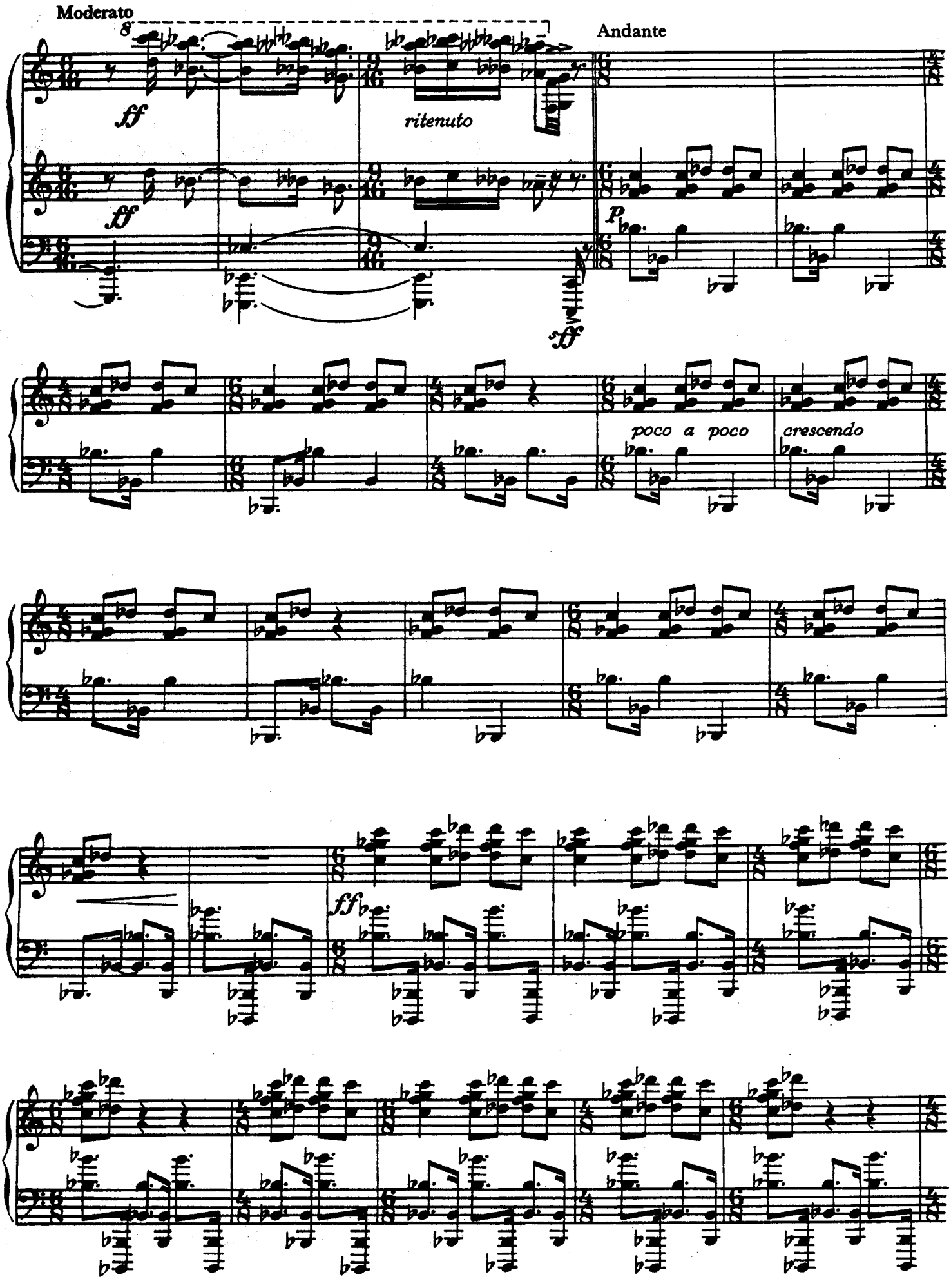
Moderato
8
ff
ritenuto
Andante
p
ff
poco a poco
crescendo
ff

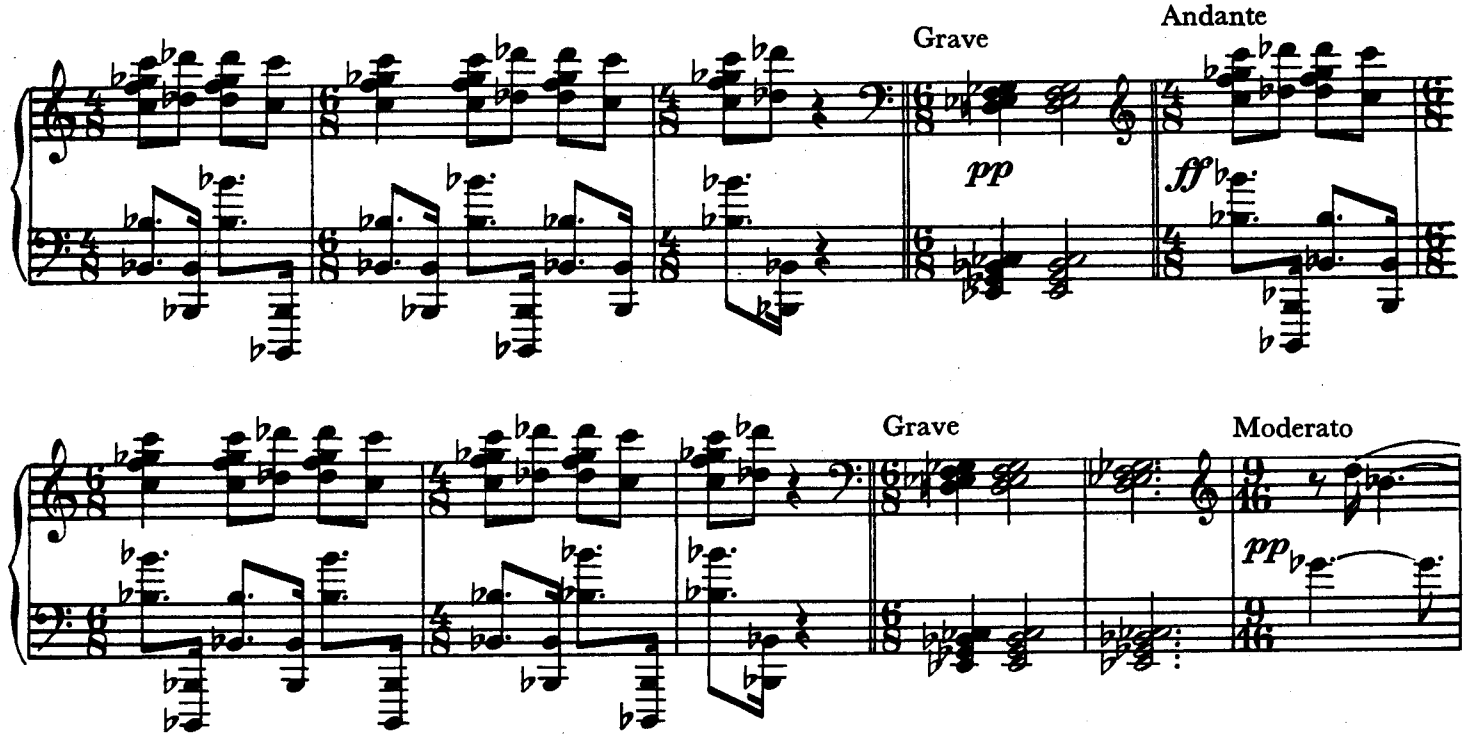
Grave
Andante
pp
ff

Grave
Moderato
pp

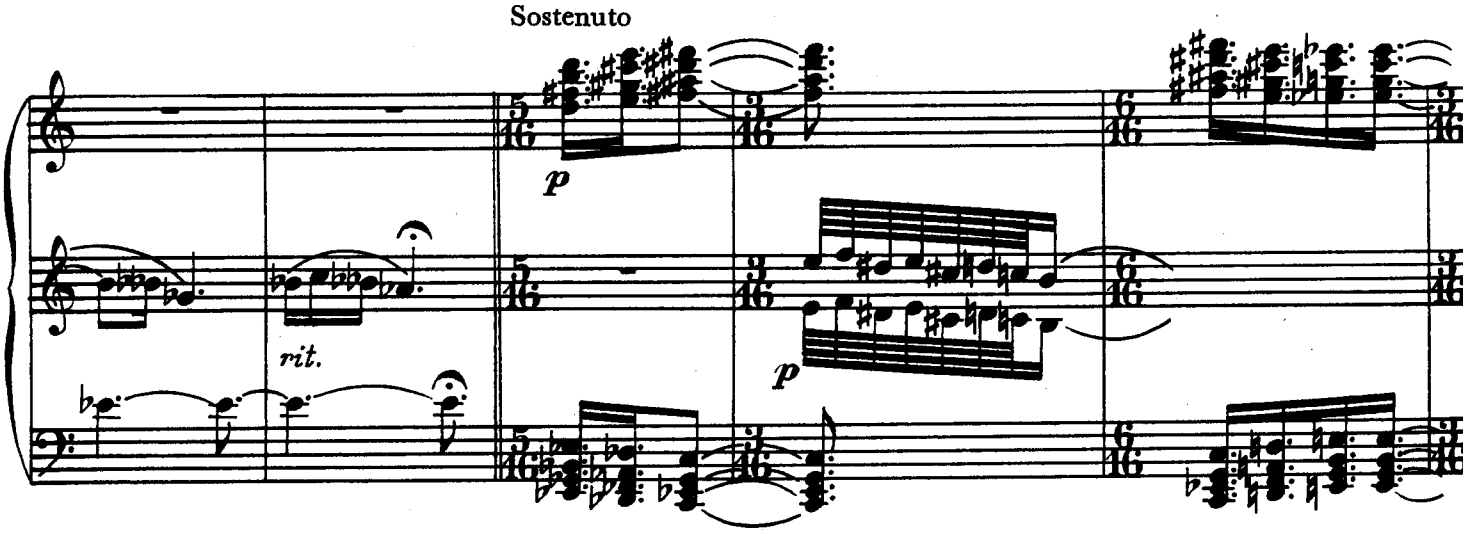
Sostenuto
p
rit.
p

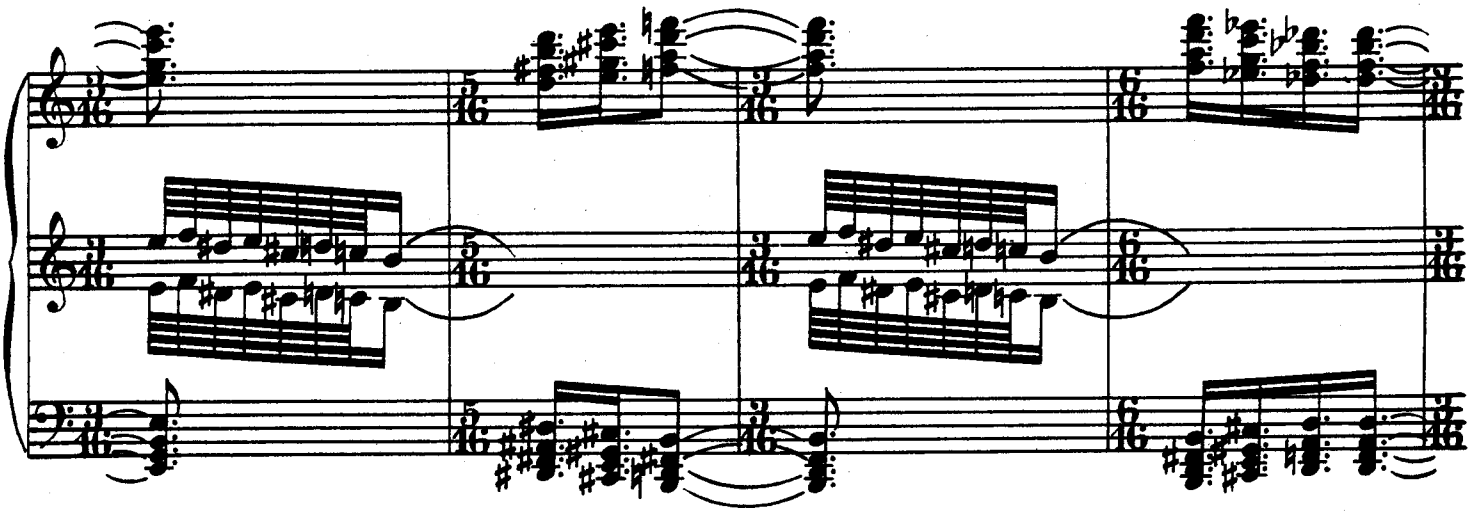

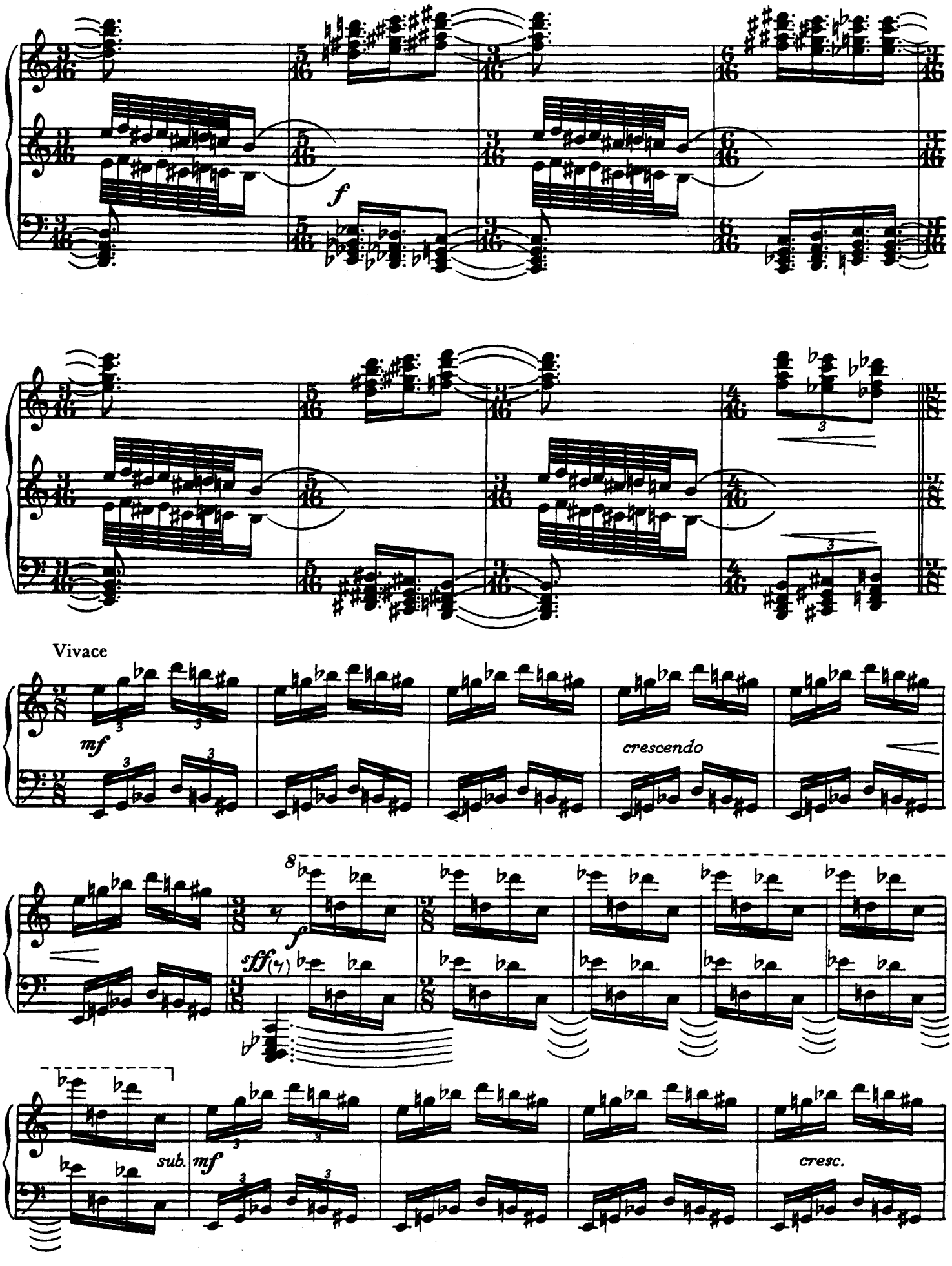
f
Vivace
mf
crescendo
8
sff(y)
sub.
mf
cresc.

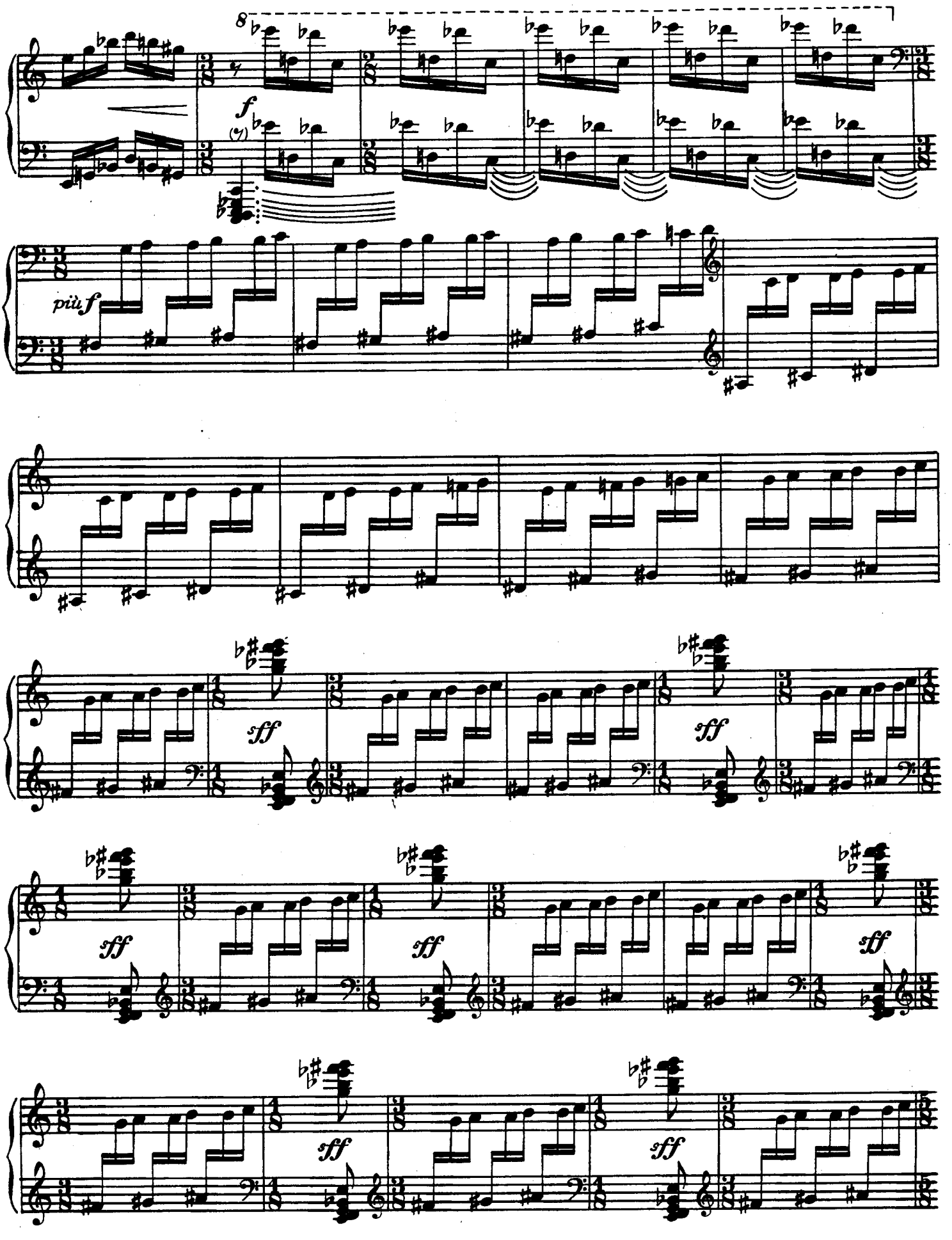
8
f
più f
sff
sff
sff
sff
sff
sff
sff

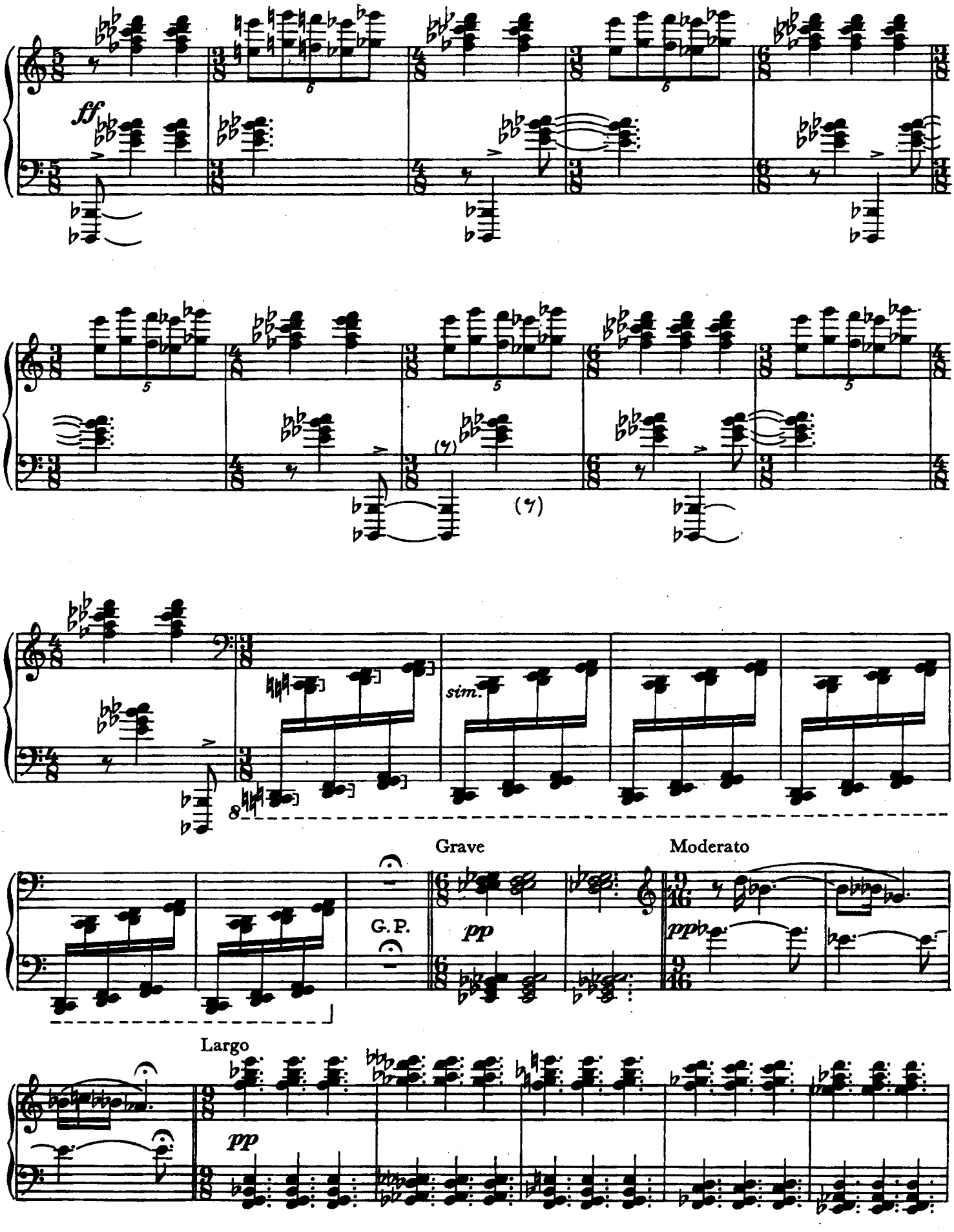
ff
sim.
Grave
G. P.
pp
Moderato
ppp
Largo
pp

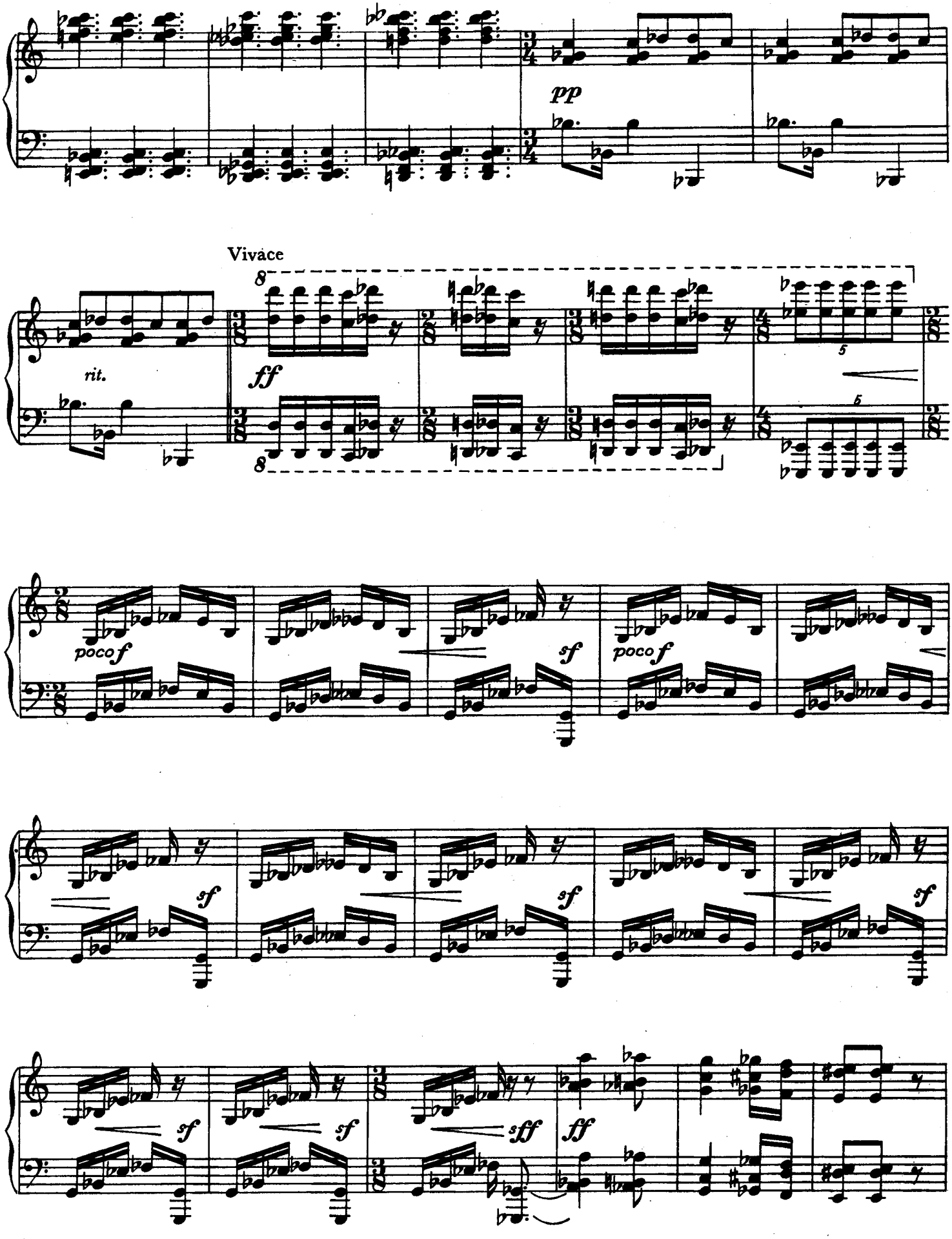
pp
Vivace
rit.
ff
poco f
sf
poco f
sf
sf
sf
sf
sf
sf
sff
ff

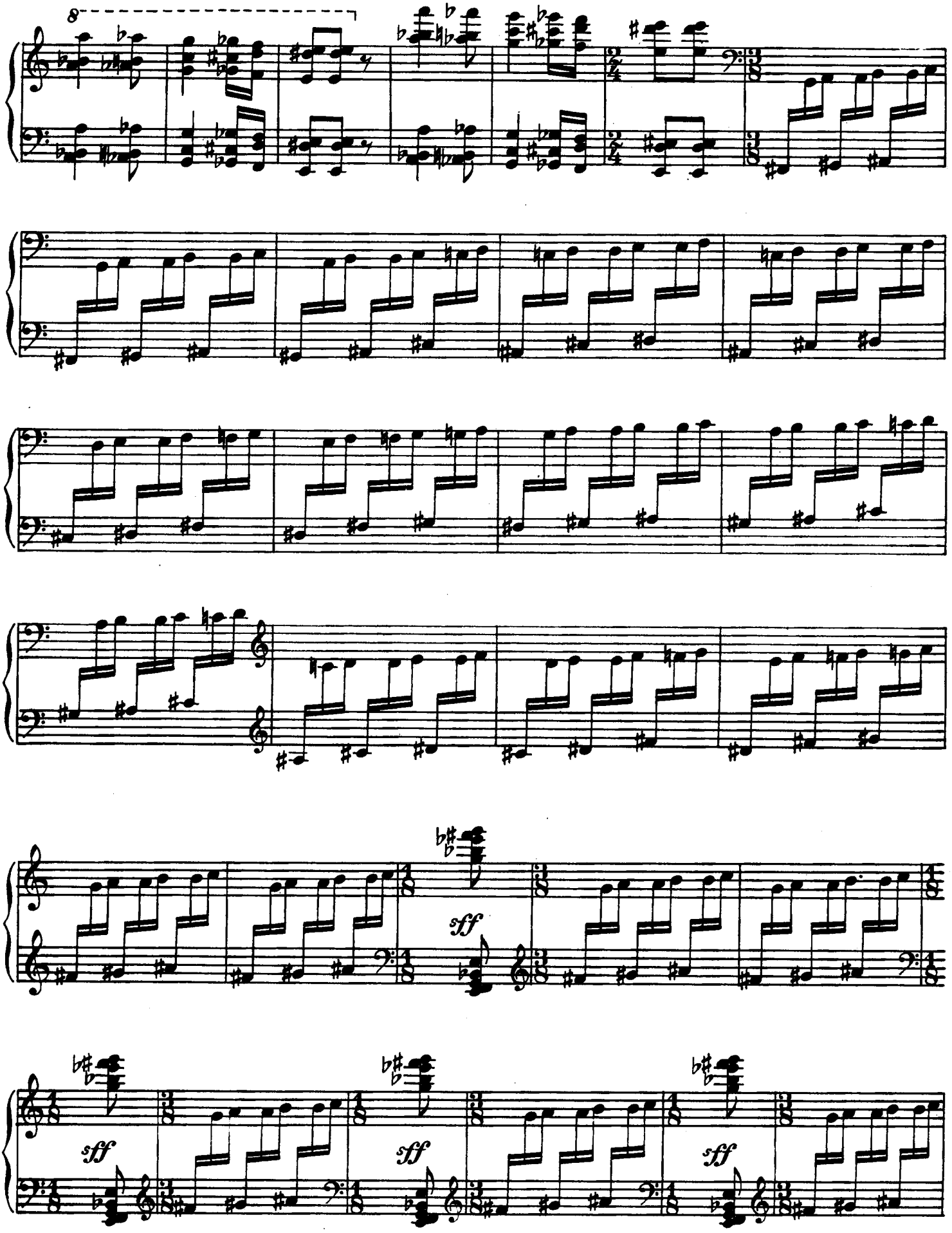
8
sff
sff
sff
sff

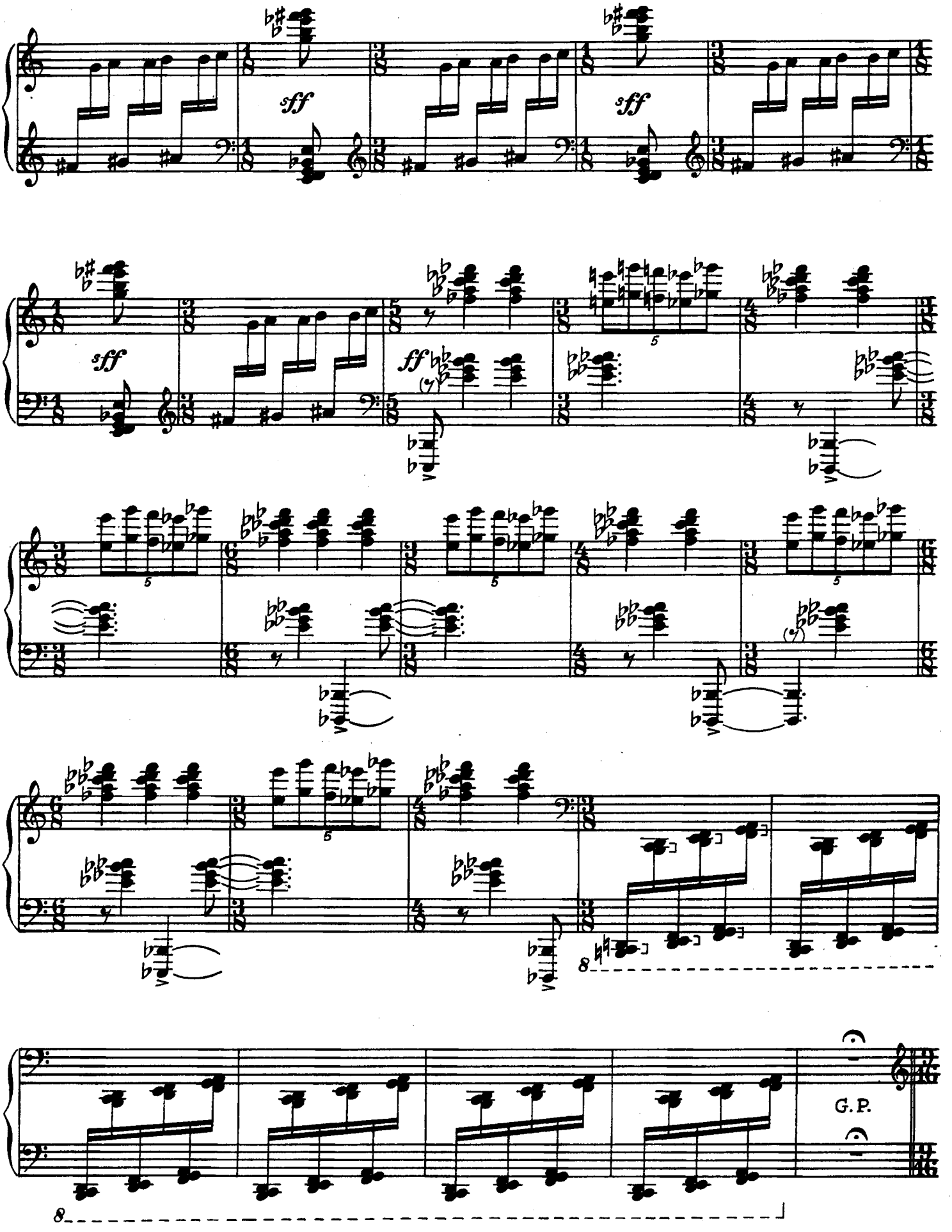
sff
sff
sff
ff
5
5
5
5
8
G.P.
8

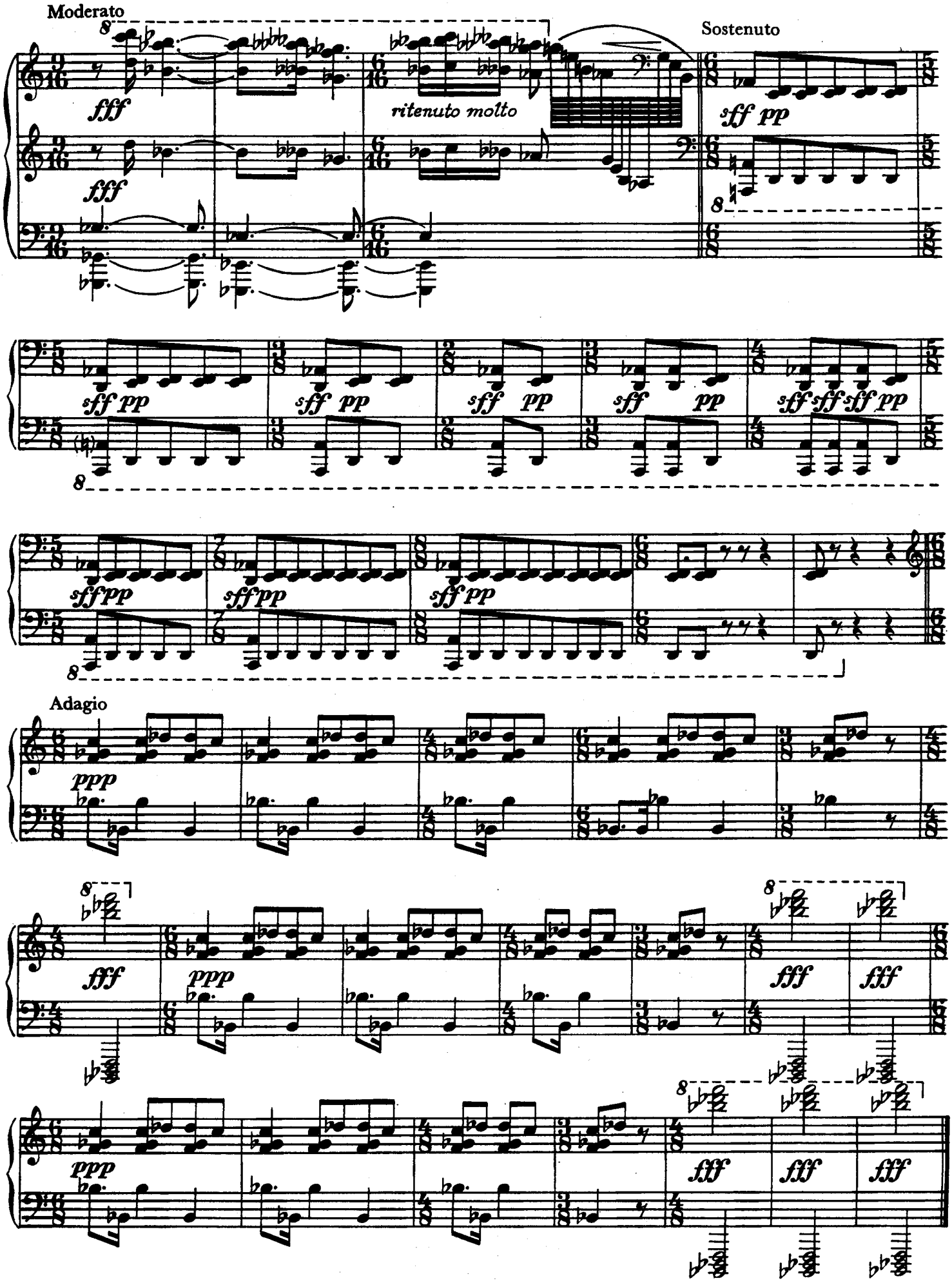
Moderato
fff
ritenuto molto
Sostenuto
sff pp
sff pp
sff pp
sff pp
sff pp
sff pp
sff pp
sff pp
sff pp
Adagio
ppp
fff
ppp
fff
fff
ppp
fff
fff
fff